

Posudek vedoucího bakalářské práce pro
Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta

Typ studia: prezenční

Obor studia: jednooborové studium VV

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Jan Šmíd, PhD., katedra výtvarné výchovy

Oponent:

Datum odevzdání bakalářské práce: duben 2012

Téma bakalářské práce:

Terezu ČERNOU

Ročník: 3., ak. rok 2011-2012
Specializace: výtvarná výchova

„Lidské ne/výtvarné zásahy do krajiny“

Studentka Tereza Černá si jako téma své práce vybrala problematiku s názvem **„Lidské ne/výtvarné zásahy do krajiny“**, které rozpracovala jako poměrně systematicky ucelenou a teoreticky podloženou práci. Na drobné nejasnosti v časových definicích historie je ale text zajímavý. Samotný problém pojala v rámci řešení své práce a na základě pravidelných konzultací s vedoucím práce s intenzivním zájmem a vhladem, který podložila studiem odborných textů a doplnila pedagogickou aplikací tématu i vlastním výtvarným „kompaktním“ konceptem, zaměřeným na výtvarnou dokumentaci specifických míst v městské krajině, kterou ve své práci specifikuje. Téma pojala jako záležitost a řadou možných rozšíření s eventualitou v započaté práci dále pokračovat. Studentka se věnovala tomuto tématu intenzivně, jak po stránce výběru a orientace v odborných pramenech, tak coby konzultují studentka. Obsahová uchopenost a koncepční řešení problému je patrné, formální a grafická stránka práce je zvládnuta také.

Bakalářská práce Terezy Černé má charakter teoretické studie se zaměřením na výtvarné aspekty tématu a jeho aplikaci do didaktické oblasti. Přestože v rámci dosavadního studia nebyla obeznámena s didaktickou problematikou výuky, podařilo se jí sestavit zajímavý koncept pro žáky. Cílem práce bylo zaměřit se na čisté lidské zásahy do krajiny přírodní i civilizační a přiblížit se tak pojmu „ne/výtvarnosti“ ve světě, který nás obklopuje. Teoretické a výtvarné poznatky jsou aplikovány v návrzích jednotlivých didaktických řad, jež se zabývají především vztahem dětí k prostředí, ve které žijí a které dobře znají – nebo by alespoň znát měly. Pedagogické transformace ve studentčině chápání problému mají lépe probudit zájem o okolí, o vnímání detailů a změně se schopností jeho reflexe a přiblížení svého okolí žákům způsobem, který ovlivní jejich budoucí chování nejen k němu, ale k přírodě a lidem vůbec.

Práce je zvládnuta ve všech částech, do kterých je ve své koncepci studentkou rozdělena. Část teoretická se věnuje vymezení pojmu krajina, jejím typům a kulturně-historickým kontextům, dále přírodě – krajině „nepoškozená“, krajině městské, krajině a zásahům v ní jako námětu ve fotografii a mnoha dalším textům, logicky uvedeným a zpracovaným, nechybí ani reprezentativní dokumentační obrazová část.

Koncepcí a schopnost přemýšlení ve výtvarných i uměleckých souvislostech, byť ne vždy zcela přesně „usazených“, dává studentce výborný předpoklad pro konstruování „manipulačního prostoru“. Množství dalších otevřených oblastí, které latentně z práce vyplývají, je možné v budoucnu rozpracovat a uchopit jako nový, přínosný koncept i jako podněty pro vhodné aplikace problému do výuky výtvarné výchovy.

Tereza Černá dle mého názoru splnila zadání své práce a projevila tím nejen zájem o zvolené téma a obor výtvarné edukace. Oceňuji nejen schopnost sebereflexe při konzultování tématu, ale také pravidelnost a poctivost, se kterou studentka konzultovala a přicházela s novými a odborně podloženými poznámkami i impulsy pro řešení práce, které systematicky zapracovávala do svého textu.

Didaktická část poměrně přesvědčivě dokládá autorčinu schopnost poměrně vytvořit zajímavý a aktuální výtvarný koncept (být nebyla v tomto ohledu v rámci studia školena – viz výše), který přibližuje a aspiruje na prohlubování myšlení u dětí a jejich intenzivní zcitlivování. Témata, která jsou v hodinách výtvarné výchovy často využívána a zpracovávána klasickými výtvarnými médii, zde autorka cíleně posouvá do roviny technologické a s využitím „nových médií“ (digitální fotografie) jim dává další, jiný rozměr možností zacházení s tématem a náměty, další rozměr obsahovosti a významů.

Výtvarná autorská část je postavena na několika logicky a „funkčně“ postavených souborech fotografií, námětově ucelených a postihujících několik podstat zvoleného problému. Fotografické médium umožnilo Tereze Černé téma zpracovat jako zprávu na pomezí dokumentární a výtvarné fotografie, čím se celé téma uzavřelo jako kompaktní řešení problému ve smyslu slov **ne/výtvarný – ne/dokumentární – estetický - autorský**.

Při dalším studiu se doporučuji zaměřit na hlubší postžení tématu a intenzivnější hledání jednak ve smyslu teoretických souvislostí, jednak v usazování teoretických znalostí do přehlednějšího konceptu.

Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě. Před obhajobou navrhuji klasifikaci velmi dobře.

PhDr. Jan Šmíd, PhD.

V Praze dne 30. 4. 2012